

Umt. Jeg overgav det til Formanden, og efter Aftale blev det henvist til Udvalget for dette Lovforslag, men jeg har herved af Betænkningen, som her foreligger, kunnet se, at dette Andragende er blevet behandlet, og ej heller har jeg hørt det af den ærede Ordførers mundtlige Fremstilling. Man har derfor spurgt mig, om jeg ikke har forglemt at indbringe det, men jeg vil herved konstatere, at det har jeg ikke. Jeg kan maasse nok tænke mig, hvorfor det ikke har været forhandlet, idet det maasse slutter sig noget nær til det Andragende, som er fremstillet under Bilag 2.

Hvorfor jeg ikke kan stemme for Lovforslaget i den Skikkelse, det foreligger, er, fordi det forekommer mig, at det gaar de private Forstrandsejeres Ret for nær. Vel er det ikke mange, der ere tilbage; som vi af Bilagene se, er det kun paa Anholt, lidt paa Fano og endelig den bekendte Naberger Forstrand, som strækker sig fra Torsminde til Havig, 3 Mil, men det er en Strækning, hvor der foregaar ret betydelige Strandinger. Der er saaledes ikke megen privat Forstrandsret tilbage, men uagtet det kun er lidt, mener jeg dog, at man skal handle korrekt lige over for dem, og det forekommer mig ikke, at det Lovforslag, vi snart skulle stemme over, yder de private Forstrandsejere fuldkommen Retfærdighed. Jeg skal henvisse til det nævnte Bilag, Bilag 2 i Betænkningen, hvoraf det fremgaar, at Forstrandsretten fra Limfjorden mod Syd indtil Havig i sin Tid blev overdraget Generalmajor Heinrich Klise til evindelig Ejendomi med samme Ret, som Kongen har Forstrandsrettigheder, det vil altsaa sige som Staten. Det hedder udtrykkelig i Skødet: „med ligesaadan Frihed i alle Maader, som vi og fremfarne Konger ndt Danmark det hidtil nød og havt haver. . .“ Der var en Tid, nemlig 1813, da Forstrandsretten var adskilt fra Grunden. Saa mente Staten, at nu kunde den inddrages. Der blev Proces i den Anledning, men Forstrandsejerne vandt den, og det er denne Forstrandsret, af hvilken der er tre Mil tilbage nemlig fra Torsminde til Havig, som Statsraad Møller, forhenværende Direktør for den sønderjyske Kreditbank, er i Besiddelse af. Han har altsaa samme Ejendomsret som Generalmajor Heinrich Klise, det vil sige samme Rettigheder paa Forstranden, som Kongen den Gang havde, og Staten nu har. Dette fremgaar til Overflod af Christian 5tes Lov 4—4—4, hvoraf jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal oplæse et Par Linier: „Dersom og saa hender, at Skib eller Gods bliver Brag, og ingen levende Folk ere hos, da skal Amtmanden,

om det er paa Kongens Forstrand, eller den, hvis Grund det findes for, være forpligtet at lade bierge med al Flid saa meget som meest mueligt er og det indlægge lade udj god Forvaring med klare Register.“ Derefter har Staten jo Ret til at bjærge Gods og Brag og opbevare det, en ubetinget Ret, thi jeg maa gøre opmærksom paa, at der gøres udtrykkelig en meget betydelig Skel mellem levende Skibe og saaledes Brag eller dødt Skib. Altsaa Staten har en ubetinget Ret til at bjærge, lade oplægge og derefter saa Omkostningerne derved, hvilke saa nøjere fastsættes. Denne Ret bestod indtil 1836. Ved Lov af 28de Decem-ber 1836 fik vi en ny Strandingslov; men denne Ret forandres dog ikke ved denne Lov, idet der i den findes en Bestemmelse, hvorved denne Ret fremdeles bliver slaet fast for de private Forstrandsejeres Vedkommende. Det hedder nemlig i § 3: „Fremdeles bør det, uagtet Politiet skal have Tilsyn med det hele Strandingsanliggende, ikke være de private Forstrandsejere forment som hidtil, med egne Folk at bjærge og opbevare det løst paa deres Forstrand fra Havet uden levende Folks Medbølge opdrevne Stykgods eller Brag.“ Altsaa den Ret, de ubetinget have haft hidtil efter Christian 5tes Lov, saa de fremdeles efter Loven af 1836, ikke alene til at bjærge Stykgods og Brag men ogsaa opbevare det. Jeg kan altsaa ikke skønne andet, end at der efter det Lovforslag, der foreligger til Afstemning, gøres ret betydelige Indgreb i Ejendomsretten. Den Ret har jo sædvanemæssig hidtil været udøvet saaledes, at de private Forstrandsejere ligesom Staten, hvor den er Forstrandsejer, have haft en ubetinget Ret til at udnævne Strandfogder, til at bjærge og opbevare Godset, samt til at fastsætte Auktionskonditionerne, naar Godset skal sælges. Men hvorledes vil det nu gaa med alt dette efter det her foreliggende Lovforslag? Der vil ske meget betydelige Indskrænkninger dert. Statsraad Møller har bortarbejdet den Ret, han har, og som altsaa er udøvet gennem Narhundreder, til 37 Strandfogder paa Naberger Forstrand, som for øvrigt danne et Bjærgelag med udelukkende Ret til at bjærge, hvad der indriver af dødt Skib og Braggods og opbevare det — jeg betoner udtrykkelig disse to Ting — det vil altsaa sige sørge for, at det ikke tager videre Tab og konserveres forfarlig.

Hvorledes vil det nu altsaa gaa med denne Ret, dersom vi vedtage Lovforslaget? Ja, for Strandfogdernes Vedkommende hedder det i § 1: „Paa de private Forstrande forbeholdes det dog Forstrandsejeren som